

АНЕКС НА ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

СЕДМИ РАЗРЕД

ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Време трајања програма: од шк. 2022/2023. до шк.2025/2026.г.

Слободна наставна активност: УМЕТНОСТ

Актив наставника музичке културе

ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ШК.2022/2023.

-у складу са Упутством за дидактичко-методичко остваривање програма („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 11/19, 2/20, 6/20 и 5/21), чланом 61. Закона о основном образовању и васпитању и Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању (члан 7)

Разред: седми

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности *Уметност* је да ученик развија вештине комуникације и сарадње, критичко и стваралачко мишљење, осетљивост за естетику, радозналост, мотивацију за истраживање и изражавање у различитим медијима као и одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа.

р.бр.	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	ФИНД ЧАСОВА			
		обрада	утврђ.	остало	свега
1.	ТРАДИЦИОНАЛНА ВИЗУЕЛНА УМЕТНОСТ ШИРОМ СВЕТА	6	7	/	13
2.	ТРАДИЦИОНАЛНА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ БАЛКАНА И СРБИЈЕ	6	8	/	14
3.	МОДЕРНО ДОБА И МУЗИКА	4	5	/	9
	укупно	16	20	/	36

Наставне методе: вербална (монол, дијал.), текстуална, мет. писане речи, мет. практичних радова, демонстративна, илустративна, стваралачка метода, коперативна метода учења, мет. решавања проблема, мет.игровних активности

Наставна средства и помагала: уџбеник, шк.табла, флип чарт, пано, е-уџбеници, е-учионица, рачунар, пројектор, софтвери, ппт-презентација, слике, аудио и видео записи, инструменти, репродукције

ОБЛАСТ / ТЕМА	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ИСХОДИ
<p>ТРАДИЦИОНАЛНА ВИЗУЕЛНА УМЕТНОСТ ШИРОМ СВЕТА</p> <p>ТРАДИЦИОНАЛНА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ БАЛКАНА И СРБИЈЕ</p> <p>МОДЕРНО ДОБА И МУЗИКА</p>	<p>1. Компетенција за целоживотно учење</p> <p>2. Комуникација</p> <p>3. Рад с подацима и информацијама</p> <p>4. Дигитална компетенција</p> <p>5. Решавање проблема</p> <p>6. Сарадња</p> <p>7. Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>8. Одговоран однос према здрављу</p> <p>9. Одговоран однос према околини</p> <p>10. Естетичка компетенција</p> <p>11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p>	<ul style="list-style-type: none"> – образложи значај традиционалне визуелне уметности за идентитет народа и појединца; – повеже карактеристичан артефакт са континентом и културом којој припада; – обликује ликовне радове са препознатљивим елементима одабране културе; – опише одабрани продукт визуелних уметности и процес његове израде; – пореди основне одлике традиционалне визуелне уметности два или више народа; – објасни значај и улогу културног наслеђа; – објасни главне карактеристике традиционалне музике на простору Балкана и Србије и њихов међусобни утицај; – прикаже елементе прожимања традиционалне музике различитих народа на простору Балкана на музичким примерима; – презентује традиционалну музику карактеристичну за различите крајеве Балкана и Србије; – прикаже начине очувања музичког културног наслеђа; – објасни како савремене технологије утичу на развој музике; – презентује начине промоције музичких дела и догађаја; – прикаже примену музике у другим уметностима; – истражи и објасни шта је музичка критика и која је њена улога; – аргументовано искаже утисак о слушаним делима. – комуницира учтиво, јасно и аргументовано уз уважавање различитих мишљења, идеја и естетских доживљаја; – проналази, самостално и у сарадњи са другима, релевантне податке и информације користећи савремену технологију; – учествује активно, према сопственим способностима и интересовањима, у истраживачком и радионичком раду.
АКТИВНОСТ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ		
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА		АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
<p>планира, припрема материјале, бира одговарајуће песме, репродукције; планира посете на основу предлога ученика; мотивише; прати реализацију активности, демонстрира, вреднује</p>		<p>слушају, свирају, стварају, певају, сликају, постављају и одговарају на питања, предлажу, вреднују заједно са наставником</p>

Тема	Садржаји и кључни појмови	Материјали	Начини и поступци остваривања програма
<p>ТРАДИЦИОНАЛНА ВИЗУЕЛНА УМЕТНОСТ ШИРОМ СВЕТА</p>	<p>Визуелна уметност народа Аустралије и Новог Зеланда (сликарство аустралијских Аборицина, традиционална тетоважа Маора)</p> <p>Уметност америчких народа (тотеми, керамика, ћилими, корпе)</p> <p>Култура древне Индије, Кине и Јапана (градови, храмови, одећа, писмо)</p> <p>Уметност народа Африке (маске и штитови)</p> <p>Словенска традиција (митологија, симболика и орнаментика)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Traditional Native American Tribal Art (indians.org) – Native American art - The function of art Britannica – Native American religions - Forms of religious authority Britannica – Native American Art: Sandpainting, Baskets, Pottery and Painting (nativeamerican-art.com) – Home Museum of Pre-Columbian Art of Cusco of Peru (mapcusco.pe) – The Collection – Aztec Designs (aztecsandtenochtitlan.com) – USA Native American Navajo Weaving HYPERLINK „https://textiledesigntechniques.as.ua.edu/usa-native-american-navajo-weaving/”– – Peruvian Textiles History Study.com – The Paracas Textile (article) Khan Academy – El Paso Museum of Art - Expressions in Clay: Pre-Columbian Pottery Types from the Southwest - YouTube – Native American Pottery: How to Identify and Price Cochiti and Tesuque Pueblo Pottery (Part 1) – YouTube – Indian HYPERLINK „https://www.holidify.com/pages/indian-traditions-and-culture-1331.html” – Chinese Culture, Customs and Traditions in China (chinahighlights.com) – 138 Types of Japanese Culture - Japan Talk (japan-talk.com) – Cities of the Indus Valley Civilization World Civilization (lumenlearning.com) – Top 10 Staggering Ancient Towns in China Places HYPERLINK „https://www.pandotrip.com/top-10-staggering-ancient-towns-in-china-28519/” – The Top 7 Historic Cities in China: China’s 7 Ancient Capitals (chinahighlights.com) – India’s Oldest Surviving Temples (livehistoryindia.com) – 10 Most Amazing Temples in China (with Map HYPERLINK „https://www.touropia.com/temples-in-china/” – INDIAN 29 States traditional Dressing Style Officially - YouTube – Traditional Japanese Clothing - WorldAtlas – Samurai Armor: Evolution and Overview - YouTube – Getting to Know the Chinese Traditional Clothing - Hanfu - YouTube – Traditional Chinese Clothing - Han Couture - YouTube – Learn Marathi / Devanagari Calligraphy in Marathi Beginners Calligraphy HYPERLINK „https://www.youtube.com/watch?v=jXDI6r-UnFw” 	<p>-повезивање садржаја ликовне и музичке културе тако да у основи сваког часа буду присутне теме у вези са оба предмета</p> <p>-припремање различитих материјала који имају функцију подстицаја и мотивисања ученика за рад на њима</p> <p>Омогућити ученицима: да упознају културу и уметност народа свих континената, њихове сличности, разлике и међусобне утицаје; да открију како се прожимају различите врсте уметности;</p> <p>Упутити ученике како да користе разноврсне, релевантне и поуздане податке и информације за истраживачки и стваралачки рад; да ефикасно сарађују и комуницирају; да развијају критичко мишљење, конструктивно размењују мишљења и формирају позитивне вредносне судове са циљем очувања културе и идентитета</p> <p>-развијање афинитета према култури и уметности; да се изражавају у одабраним уметничким дисциплинама и</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – Appreciating Chinese Calligraphy - YouTube – How to start? Chinese Calligraphy Tutorial - YouTube – Beautiful traditional Japanese Calligraphy KANA SHODO Satisfying handwriting - YouTube – http://thegypsetters.net/dot-dot-dot/ HYPERLINK „http://thegypsetters.net/dot-dot-dot/5-fun-facts-african-masks”5 HYPERLINK „http://thegypsetters.net/dot-dot-dot/5-fun-facts-african-masks”-fun-facts-african-masks – https://www.blendspace.com/lessons/tAffwmFdAlwl_Q/c-african-masks – African Masks Examined: History, Type, Role, Meaning HYPERLINK „https://afrikanza.com/blogs/culture-history/african-masks” – stories behind african masks - YouTube – Sadigh Gallery African Masks - YouTube – African Shields (hamillgallery.com) – National Museums of Kenya HYPERLINK „https://www.museums.or.ke/”– HYPERLINK https://www.museums.or.ke/ – Stari Sloveni - Istorija i tradicija [ceo film] - YouTube – Митска бића (Словенска митологија) - Mitska bica (Slovenska mitologija) - YouTube – Mitologija Ju HYPERLINK „https://www.youtube.com/watch?v=MdbO7YVoV7o” žnih Slovena - YouTube – Čudotvorni mač - YouTube – Ruslan and Ludmila HYPERLINK „https://www.youtube.com/watch?v=j6YB59ETDqk” Руслан и Людмила (HYPERLINK „https://www.youtube.com/watch?v=j6YB59ETDqk”1972 HYPERLINK „https://www.youtube.com/watch?v=j6YB59ETDqk”) Aleksandr Ptushko - YouTube – Slavic Symbols - Visual Library of Slavic Symbols (symbolikon.com) – Славянские узоры и орнаменты. Шпаргалка с эскизами - YouTube – www.starisloveni.com :: Stari Sloveni, Staroslovenska mitologija, religija i istorija 	<p>медијима.</p> <p>-повезивање уч. школског и ваншколског искуства, учење путем решавања проблема, сарадњу и тимски рад, као и употребу савремених технологија у образовне сврхе</p> <p>-потенцирати на самосталности ученика у активном начину учења, а улога наставника је преваходно да уведу ученике у тему, представе кључне појмове садржаја и подстакну их на активност коју затим усмеравају, прате и вреднују.</p> <p>-активности погодне за реализацију су: креативне радионице; презентације; анализа инсерата филмова, аудио-визуелних прилога, аудио и визуелних садржаја; рад на истраживачким и пројектним задацима; прављење досијеа, дигиталне збирке и сл.; студије случаја; играње улога; дискусије; рад у групи на платформама за учење; повезивање са вршњацима из других школа или држава; гостовања стручњака; учење у другим установама; посете разним културно-уметничким дешавањима; обликовање и организовање промоција и кампања; укључивање у акције у локалној заједници...</p> <p>-усмеравати ученике да се</p>
<p>ТРАДИЦИОНАЛНА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ БАЛКАНА И СРБИЈЕ</p>	<p>Културно наслеђе (значај и улога)</p> <p>Традиционална музичка уметност Балкана (основне карактеристике у односу на ентитет и међусобни</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Боровоје Дробњаковић, <i>Етнологија народа Југославије</i>, Научна књига, Београд, 1960, 9–89. – Димитрије Големовић, <i>Свака птица својим гласом пева</i>, Balkan Culture Heritage, Београд, 2019. – Љиљана Гавриловић, <i>Балкански костими Николе Арсеновића</i>, Посебна издања, књ. 52, Етнографски институт САНУ, Београд, 2004, 5-35. – Тихомир Р. Ђорђевић, <i>Наш народни живот</i>, Том 1, Просвета, Београд, 1984, 9–37. – Петар Влаховић, <i>Србија: земља, народ, живот, обичаји</i>, Етнографски 	<p>гостовања стручњака; учење у другим установама; посете разним културно-уметничким дешавањима; обликовање и организовање промоција и кампања; укључивање у акције у локалној заједници...</p> <p>-усмеравати ученике да се</p>

	<p>утицаји, сличности и разлике)</p> <p>Традиционална музика Србије (певање, свирање, обичаји, обреди, ношња, кола...)</p> <p>Начини очувања културног наслеђа</p>	<p>музеј и Вукова задужбина, Београд, 1999, 55–94.</p> <p>– Роман Јакобсон и Петар Богатиријов, „Фолклор као нарочит облик стваралаштва”, Петар Влаховић, „Етничка структура и миграције становништва (у Србији)”, Гласник Етнографског музеја, књ. 44, Београд, 1980, 21–39.</p> <p>– Драгослав Девић (1960) „Сакупљачи наших народних песама”. Гласник Етнографског музеја 22–23: 99–122</p> <p>– Зечевић, <i>Српске народне игре</i>, „Вук Караџић”, Етнографски музеј, Београд, 1983.</p> <p>– Андријана Гојковић, Народни музички инструменти, „Вук Караџић”, Београд, 1989.</p> <p>– Јасна Бјеладиновић, „Сеоске ношње и њихова типолошка класификација”, <i>Гласник Етнографског музеја</i>, књ. 44, Етнографски музеј, Београд, 1980, 75–97.</p> <p>– Никола Ф. Павковић, „Село као обредно-религијска заједница”, <i>Етнолошке свеске I</i>, Београд, 1978, 51–65.</p> <p>– Младен Марковић (1994) „Етномузикологија у Србији”. Нови звук 3: 19–29.</p> <p>– Филм „Русе косе цуро имаш” као показатељ симбиозе уметности читавог Балкана https://www.youtube.com/watch?v=NGCURBHF</p>	<p>изражавају кроз различите медије: слику (скице, цртежи, слике, плакати, књига уметника, мурали...); скулптуру; фотографију; видео; анимацију; акцију (перформанс, хепенинг, флеш моб, игровне активности); дизајн (сценографија, костимографија...); музику (инструментална, вокална, вокално-инструментална и сценска); сценски израз (глума, кореографија, плес); музичку критику...</p> <p>-припремати конкретне задатке који ученике усмеравају на истраживање које може да се односи на различите аспекте изучавања предмета музичког наслеђа у односу на временски оквир настанка, просторни оквир настанка, носиоце, примаоце, контекст настанка, контекст садашњег деловања и сл</p> <p>- посете појединим институцијама, на првом месту етнографским збиркама и музејским поставкама, концертима, или посете нпр. кустоса, диригента, музичара школи...</p>
<p>МОДЕРНО ДОБА И МУЗИКА</p>	<p>Савремене технологије и музика.</p> <p>Маркетинг у музици.</p> <p>Примењена музичка уметност.</p> <p>Музичка критика и интервју.</p>	<p>– Вартекс Баронијан: „Музика као примењена уметност”, Београд, РТС</p> <p>– Зоран Симјановић: „Примењена музика”, Београд, Бикић Студио, 1996</p> <p>– Рихард Мерц: „А, Б, Ц... звука у аудио визуелним медијима”, Београд, РТС, 2013.</p> <p>– Дејвид Бирн: „Како ради музика”, Геопоетика, Београд, 2015.</p> <p>– Примена музике у маркетингу, најбоље домаће рекламе, Видео (за ученике): https://www.youtube.com/watch?v=jHYPERLINK „https://www.youtube.com/watch?v=j85rX5NXIFU&t=185s”85</p> <p>– Примери музичке критике: http://stankosepic.com/prikazi_i_kritike.php</p> <p>– Бранка Радовић: „Шта је то музичка критика”, Наслеђе, Крагујевац, 2007. вол. 4, број 8, стр. 121–154.</p> <p>– Смиљка Исаковић. „Бемус преплетум мобиле”, Службени гласник, Београд 2012.</p> <p>– Смиљка Исаковић: „<i>Vidjenja - Musica modus vivendi</i>”, РТС, Београд 2013.</p>	<p>- посете појединим институцијама, на првом месту етнографским збиркама и музејским поставкама, концертима, или посете нпр. кустоса, диригента, музичара школи...</p>

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик (Књижевност, Усмено и писмено изражавање)
Информатика и рачунарство (ИКТ, Пројектни задаци)
Ликовна култура (све области)
Музичка култура (све области)
Физичко и здравствено васпитање (Плес и ритмика)
Енглески и немачки језик (тумачење непознатих речи, коришћење страних речи у нашем језику)
Географија (географске и демографске одлике средине)

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ

- У складу са Правилником о програму наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 11/19, 2/20, 6/20 и 5/21), чланом 61. *Закона о основном образовању и васпитању и Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању* (члан 7), СНА се описно оцењују (истиче се, добар и задовољава), а оцена не улази у општи успех ученика. То подразумева да наставник континуирано прати активности ученика и њихов напредак у достизању исхода и развоју компетенција.
- **Напомена:** Праћење и вредновање ће се прилагођавати условима рада и напредовању ученика, као и условима рада у време пандемије.

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода	Праћење и вредновање ученичких постигнућа не заснива се на класичним индивидуалним усменим и писаним проверама. Наставник континуирано прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како бране своје ставове, како аргументују, евалуирају, примењују, процењују последице итд.	-Евиденција : белешке о елементима за процењивање и оцењивање -Чек-листе са скалом процене -Протоколи посматрања	Белешке са часова
Б) Ангажовање ученика у настави	Критеријуми су: квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретација, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени	-Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...)	Пресек стања по
В) Самосталност у раду	научено, предвиде последице, дају креативна решења.	-Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)	класиф. периодима

НАЧИН ПРИЛАГОЂАВАЊА НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА УЧЕНИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ПОДРШКА

- Препоручени начини прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка: просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за истраживање, прилагођавање задатака,)
- прилагођавање задатака ученицима са изузетним способностима врши се у складу са способностима сваког ученика.; подразумева најпре идентификацију ученика, а потом и прилагођавање садржаја кроз индивидуализован приступ и примену диференциране наставе како садржаја, тако и метода рада.